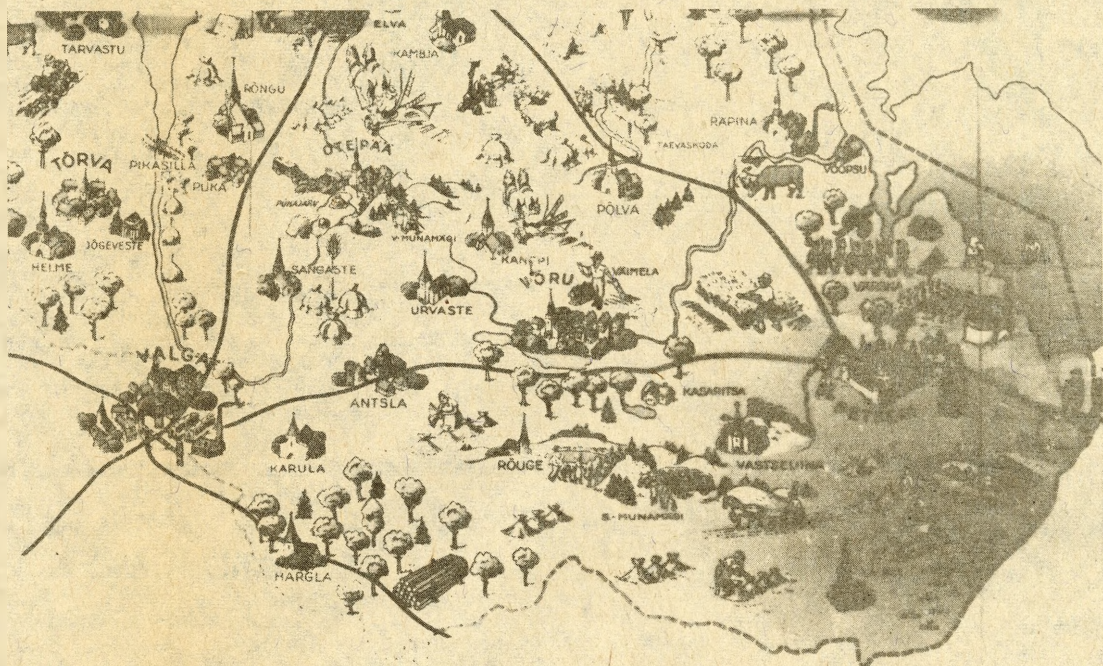

D. Koppeli «Eesti piltkaart» (1930ndad aastad).

VÕRU KLUBI TÖÖST

Pisul rohkem kui kahe ja pool aastaga on meie klubi liitunud üksmeeleks mõttekaaslaste ühenduseks. Tänu klubi esimese juhatuse meelekindlusele ja energilisusele ning kõigi liikmete toetusele suutsime esimesel tegevusaastal ületada vabariigi ja rajooni ametivõimude poolt muinsuskaitse liikumise suhtes võetud tõrjuvast, ajuti lausa vaenuliku hoiakust tingitud raskused. Tollele ajale tagasi mõeldes tundub isegi, et vajadus survele vastu seista andis meie tegelikult jõudu.

Klubi tuleb kokku igal kolmapäeva õhtul, vajaduse korral ka teistel päevadel. Liikmete arv on kõigunud 60–70 vahel. Klubi töös on sagedased osalejad ka meie perekonnaliikmed ning paljud sõbrad-tuttavad. Meil on olnud külalisteks-esinejateks Mart Laar, Kaur Altoa, Mare Piho, Kristi Salve, Vaino Kenk, Arvo Valton, Kauksi Ülle, Kaarel Haav, Tõnn Sarv, Andres Ava, vennad Johansonid jmt. Võrumaa ja eestlaste ajalugu on aidanud lähedasemaks ja tõsemaks rääkida meie oma seltsi, mehed Valdur Raudvassar, Kalle Eller, Uno Ojala, Kaido Kama ning meiega algusest peale tihedates sidemetes olnud Seltsi esimees Aare Härn. Viimane on olnud meile ka asjatundlikuks giidiks kahel Setumaa ekskursioonil. Seltsi esimees V. Raudvassar on juhatanud meid ekskursioonidel — matkadel Urvaste mail, Kütiorus ning Vabadussõja lahinguradadel Võrumaal ja Lätimaal.

Oleme saanud osa meeltüendavatest sündmustest ka mujal Eestimaal, Tartu, Pärnu ja Paide muinsuskaitsepäevadest, sellesuvistest J. Hurda päevadest Otepääl ning president K. Pätsi mälestussamba taasavamisest Tahkurannas. Oleme olnud ka Kautlas.

Oleme kogunud inimeste mälestusi ja ootame neid ka edaspidi. Aitasime esimeste hulgas Eestimaal kaasa stalinismi avalikule hukkamõistule ning meie sinimustvalge lipu taas auses tõstmisele rahvuslippuna. Möödunud aasta oktoobrikuu esimestest päevadest peale on Suure Munamäe tornis EMS-i toel ja meie klubi hoolel lehvimas trikoloor. Leiame, et toimimine õigesti, astudes välja ennatliku idee vastu kuulutada

sinimustvalge riigilipuks. Praeguses Eestis sobib ta olema ainult rahvuslipp, riigilipu roll poleks talle veel auks.

Saatuse heal tahtel saime möödunud suvel Riias folkloorifestivali «Baltica '88» päevil osaleda läti rahva ühel suurpäeval — 16. juuli 1988. See oli päev, mil kümned tuhanded lätlased tulid sadade rahvuslippude lehvides oma pealinna tänavatele. Veel alles mõned päevad enne seda olid muukeelsed korraldajad rebinud üksikuid arglikke punavalgeid lippe inimestel käest ja tallanud jalge alla. Sellel Läti ajaloolisel päeval esindas Eestit meie klubi sinimustvalge lipp.

Oleme koos teiste Võru rahvalikumistega korraldanud sõjaväevastase piketi ja öelnud sõna sekka kevadisel mitingul sõjakomissariaadi juures. Oleme saatnud Tallinna ja Moskvasse märgukirju sõjaväe küsimuses ning astunud väla Arturas Sakalauska kaitseks. Täname siinkohal kaaslinlasi, kes on toetanud oma allkirjadega meie taotlust. Oleme olnud väljas poliitiliste loosungitega protestimitingul ebade-mokraatliku konstitutsiooni-paranduste projekti vastu ning MRP 49. ja 50. aastapäeva üritustel.

Poliitilise võitluse pinge võiks pikapeale väsitada vaimu, kui meie tegevuses poleks olnud helgemaid päevi ja sündmusi ning tööd. Meenuvad koosõritused seltsikaaslastega Põlvas ja Lüllemäel ning Võrumaa Muinsuskaitse Seltsi kokkutulek Rāpinas. Tänu korraldajatele külalislahkuse eest! Ise oleme suutnud korraldada kaaslinlastele ja seltsikaaslastele muinsuskaitsepäeva Võrus, kaks laagrit Kütiorus ning Eesti Vabariigi 71. aastapäeva kontsert-aktuse. Oleme püüdnud kaasa rääkida ka Võru vanalinna ja kalmistu olukorja ning Kütioru saatuse küsimustes. Jaanuaris 1988 korraldasime Kütioru päeva, mille haledutsutud ekspertide abil püüdsime endi ja linna:ahva jaoks selgemaks saada oruga seotud probleeme.

Kahel suvel oleme teinud taastamis- ja korrastustööd Võru juudi kalmistul ning Kütioru kunagisel rahvapide platsil. Oleme käinud korrastustöödel linnapargis ning isegi Vastseliinas, Lüllemäel ja Tahkurannas. Praegu teeme ehitustööd ühes lammutamisele kuulunud vanalinna majas, millest loodame saada endale kunagi kodu. Kahel aastal on andnud meile ulualust koduloomuuseum. Oleme tänulikud lahkele muuseumirahvale ja kõigile teistele, kes on andnud meie üritusteks ruume ja abi. Eriti oleme tänu võlgu kiriku õpetaja Andres Mäeverele ja maestro Paul Elkenile, kultuurimaja personalile ja laulurahvale, hariduskoondisele ja paljudele teistele.

Lõpetuseks tahaksin rääkida eraldi meie noortetoimkonnast. Nemed töötavad meil peaaegu iseseisvalt, ainult aeg-ajalt peame nõu ja teeme koostööd. Aasta tagasi tulid nad oma käel kenasti toime EMS-i noortetoimkonna kokkutuleku korraldamisega Võrus. Sada-kond Eestimaa muinsuskaitsehuvilist noort oli kuuldavasti võõrustajatega rahule jäänud. On tore, et meie noortel on kujunenud tihedad ja sõbralikud suhted paljute teiste noortega üle kogu Eestimaa. Kahel suvel on olnud koos ajaloo-õppimise kogumise laagris. Seda tööd tehes saavad noored kuulda ka oma sünnimaa elavat ajalugu. Vanem põlvkond on neid usalduslikult vastu võtnud.

Sel aastal on need meie tublid noorimad klubikaaslased Jana Kolodinskaja, Esme Mõtsar, Katrin Pai, Taago Tubin, Martin Mileiko ning Ain Mäeots. Mõned toredad noored on jõudnud juba ka lahkuda, olles läinud kas mujale õppima või sõjaväkke. Meenuvad Kadri Klaassen, Urmas Paidre ja mitmed teised. Juba on meie klubil oma minevik ja ajalugu. Tahame ja loodame ka edasi kesta.

KERSTI PAI,
Võru Muinsuskaitse
Klubi kroonikakirjutaja

Võrumaa muinsuskaitse organisatsioon ja esimehed

(SULGUDES NENDE EELKÄIJAD)

1. Võru Muinsuskaitse Klubi
Andres Suss, tel. 1 82 93
(Ants Pindis, Are Jäger)
2. Urvaste Muinsusklubi
Karl Sibul, tel. 5 34 34 Vana-Antsla
3. Karilatsi Muinsuskaitse Klubi
Andres Reimer, tel. 9 63 01, Põlva
(Olev Roio, Mari Juzar)
4. Rõuge Muinsuskaitse Selts
Aksel Murel, tel. 7 31 69
(Andres Aua)
5. Kanepi Muinsuskaitse Selts
Leo Viijard, tel. 9 70 90
6. Vastseliina Muinsuskaitse Selts
Lembit Sikk, tel. 6 11 37
7. Rāpina Muinsuskaitse Selts
Valve Tambets, tel. 9 11 57, 9 26 88
8. Karula Muinsuskaitse Selts
Rein Puundersell, tel. 9 72 23, Lüllemäe
9. Hargla Muinsuskaitse Selts
Tarmo Tamm